

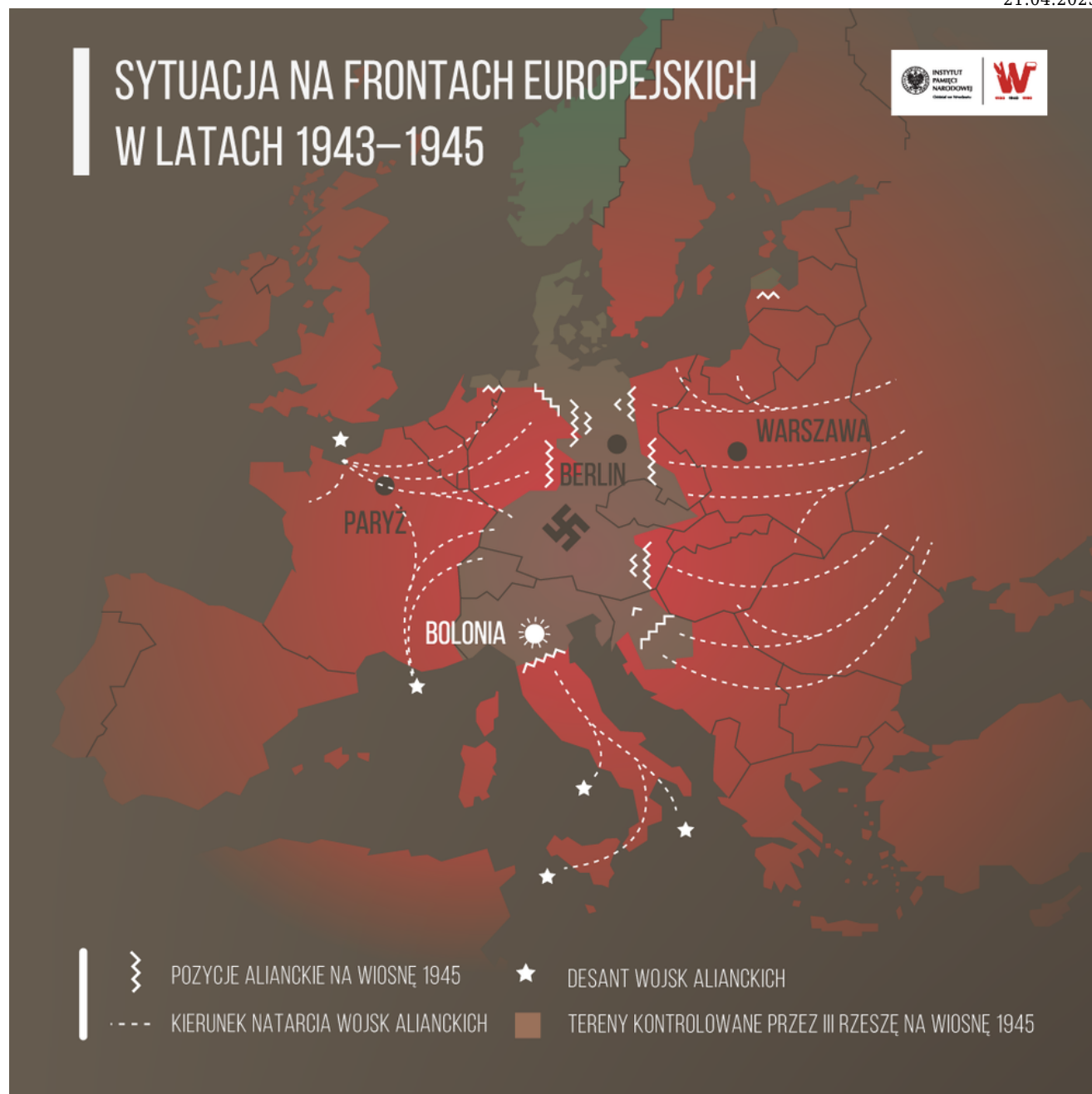
Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/archiwum/95793,Bitwa-o-Bolonie-921-kwietnia-1945.html>
27.02.2026, 00:05

Bitwa o Bolonię 9–21 kwietnia 1945

2 Korpus Polski w składzie brytyjskiej 8 Armii, dowodzony przez gen. bryg. Zygmunta Bohusza-Szyszkę, otrzymał zadanie przełamania pozycji nieprzyjacielskich nad rzeką Senio oraz zdobycia przyczółków na rzece Santerno. Na czas operacji Polacy zostali wzmocnieni kilkoma jednostkami brytyjskimi.

21.04.2025

POLACY NA FRONCIE WŁOSKIM W LATACH 1943–1945

LINIA FRONTU W OKOLICACH BOLONII - 9 KWIETNIA 1945

BOLONIA

BITWA O BOŁONIĘ 9–21 KWIETNIA 1945

PRZEBIEG WALK O BOLONIĘ 9–21 KWIETNIA 1945

POZYCJE NIEMIECKIE	POZYCJE POZOSTAŁYCH ALIANTÓW	KIERUNEK NATARCIA WOJSK ALIANKICH
POZYCJE POLSKIE	KIERUNEK NATARCIA WOJSK POLSKICH	

PRZEBIEG WALK O BOLONIĘ

9–21 KWIETNIA 1945

PRZEBIEG WALK O BOŁONIĘ 9–21 KWIETNIA 1945

STRATY NIEMIECKIE

Podczas 12 dni trwania alianckiej operacji Niemcy stracili ok. 32 tysięcy zabitych i rannych żołnierzy, a ok. 35 tysięcy Niemców wzięto do niewoli. Sam 2 Korpus Polski wyeliminował z walki prawie osiem tysięcy żołnierzy wroga.

STRATY 2 KORPUSU POLSKIEGO

Podczas działań przeciw Niemcom w trakcie operacji „Buckland” poległo 234 – 300 żołnierzy, a ok. 1230 zostało rannych.

BITWA O BOŁONIĘ DOWÓDZTWO

GEN. BRYG.

ZYGMUNT BOHUSZ-SZYSKO,
P. O. DOWÓDCY 2 KORPUSU POLSKIEGO

BITWA O BOŁONIĘ DOWÓDZTWO

GEN. BRYG.

BRONISŁAW DUCH,

DOWÓDCA 3 DYWIZJI STRZELCÓW KARPACKICH

BITWA O BOŁONIĘ DOWÓDZTWO

GEN. BRYG.

KLEMENS RUDNICKI,
DOWÓDCA ZGRUPOWANIA „RUD”

BITWA O BOŁONIĘ DOWÓDZTWO

GEN. BRYG.

BRONISŁAW RAKOWSKI,

DOWÓDCA ZGRUPOWANIA „RAK”

I 2 WARSZAWSKIEJ BRYGADY PANCERNEJ

BITWA O BOŁONIĘ DOWÓDZTWO

GEN. BRYG.

NIKODEM SULIK,

DOWÓDCA 5 KRESOWEJ DYWIZJI PIECHOTY

BITWA O BOŁONIĘ JEDNOSTKI

POLSKIE JEDNOSTKI WALCZĄCE O BOŁONIĘ:

3 DYWIZJA STRZELCÓW KARPACKICH

- 1 BRYGADA STRZELCÓW KARPACKICH
- 2 BRYGADA STRZELCÓW KARPACKICH
- 3 BRYGADA STRZELCÓW KARPACKICH
- 1 KARPACKI PUŁK ARTYLERII LEKKIEJ
- 2 KARPACKI PUŁK ARTYLERII LEKKIEJ
- 3 KARPACKI PUŁK ARTYLERII LEKKIEJ
- 3 PUŁK ARTYLERII PRZECIWPANCERNEJ
- 3 PUŁK ARTYLERII PRZECIWLOTNICZEJ LEKKIEJ
- 12 PUŁK UŁANÓW PODOLSKICH

BITWA O BOLONIĘ JEDNOSTKI

POLSKIE JEDNOSTKI WALCZĄCE O BOLONIĘ:

5 KRESOWA DYWIZJA PIECHOTY

- 4 WOŁYŃSKA BRYGADA PIECHOTY
- 5 WILEŃSKA BRYGADA PIECHOTY
- 6 LWOWSKA BRYGADA PIECHOTY
- 4 KRESOWY PUŁK ARTYLERII LEKKIEJ
- 5 WILEŃSKI PUŁK ARTYLERII LEKKIEJ
- 6 LWOWSKI PUŁK ARTYLERII LEKKIEJ
- 5 KRESOWY PUŁK ARTYLERII PRZECIWLOTNICZEJ LEKKIEJ
- 5 KRESOWY PUŁK ARTYLERII PRZECIWPANCERNEJ
- 15 PUŁK UŁANÓW POZNAŃSKICH

BITWA O BOŁONIĘ JEDNOSTKI

POLSKIE JEDNOSTKI WALCZĄCE O BOŁONIĘ:

2 BRYGADA PANCERNA

- 1 PUŁK UŁANÓW KRECHOWIECKICH
- 4 PUŁK PANCERNY „SKORPION”
- 6 PUŁK PANCERNY „DZIECI LWOWSKICH”
- 2 BATALION KOMANDOSÓW ZMOTORYZOWANYCH

BITWA O BOLONIĘ TRIUMF POLAKÓW

21 kwietnia o świcie polski sztandar załopotał na słynnej bolońskiej wieży Torre degli Asinelli.

Bitwa o Bolonię jest, po walkach o Monte Cassino i wyzwoleniu Ankony, jednym z największych sukcesów 2 Korpusu Polskiego we Włoszech. Była także ostatnim wielkim triumfem militarnym Polaków w XX w.

Zdobycie przez Polaków Bolonii miało decydujące znaczenie dla klęski Niemców na froncie włoskim. 29 kwietnia 1945 r. w Casercie przedstawiciele generała von Vietinghoffa podpisali akt bezwarunkowej kapitulacji wszystkich wojsk niemieckich we Włoszech.

W pasie działań 3 Dywizji Strzelców Karpackich operacja rozpoczęła się 9 kwietnia 1945 roku o godz. 13:30 od potężnego bombardowania nieprzyjacielskich pozycji przez lotnictwo. W nocy żołnierze dywizji karpackiej, pokonując silny opór niemiecki, sforsowali rzekę Senio i uchwycili oba wały przeciwpowodziowe. Następnie kontynuowali natarcie w kierunku rzeki Santerno; do wieczora 11 kwietnia wschodni wał nad tą rzeką znalazł się w polskich rękach. Uchwycono także przyczółek na drugim brzegu. W tym czasie do walki ruszyło zgrupowanie pościgowe „RUD”, składające się z 3 Brygady Strzelców Karpackich, 4 Wołyńskiej Brygady Piechoty i pododdziałów artylerii polskiej oraz brytyjskiej, pod dowództwem gen. bryg. Klemensa Rudnickiego. Wieczorem 11 kwietnia uderzyło ono na miejscowość Castel Bolognese i zdobyło ją rano 12 kwietnia.

Dwa dni później żołnierze gen. Rudnickiego oskrzydłili i opanowali Imolę – ważny węzeł komunikacyjny. Tego samego dnia do walki weszła 5 Kresowa Dywizja Piechoty, która przełamała na swoim odcinku opór nieprzyjaciela na rzece Santerno. Na lewym skrzydle dywizji działało zgrupowanie pościgowe „RAK” gen. bryg. Bronisława Rakowskiego. Składało się ono z 2 Brygady Pancernej, 13 Wileńskiego Batalionu Strzelców oraz Pułku Ułanów Karpackich.

14 kwietnia dowódca 5 Kresowej Dywizji Piechoty, gen. bryg. Nikodem Sulik, objął dowodzenie nad zgrupowaniem 6 Lwowskiej Brygady Piechoty i grupy bojowej „RAK”, z którymi miał osiągnąć rzekę Sillaro. Lwowianie dotarli do celu w nocy, natomiast zgrupowanie „RAK” zajęło Giardino. Rano 15 kwietnia do Sillaro dotarło również zgrupowanie „RUD”. Ostatecznie pozycja niemiecka nad rzeką Sillaro została przełamana 16 kwietnia w pasie działania 2 Korpusu Polskiego.

Gen. Bohusz-Szyszko postanowił rozbić niemiecką 1 Dywizję Spadochronową nad rzeką Gaiana. Natarcie ruszyło rano 19 kwietnia. Teren walk poprzecinany był licznymi przeszkodami wodnymi, a Niemcy wysadzili w powietrze większość mostów, niektóre jednak wpadły w ręce Polaków nieuszkodzone. Jeden z nich zdobyli polscy komandosi i czołgiści 4 Pułku Pancernego. Niemcy zostali zepchnięci i wycofali się nad rzekę Idice. 2 Korpus Polski gdy osiągnął Gaię, znalazł się na skrzydle wojsk niemieckich walczących na południe od Bolonii z amerykańską 5 Armią. Amerykanie także pokonali niemiecką obronę i pojawiła się szansa okrążenia nieprzyjaciela pod Bolonią. Dowództwo niemieckie ewakuowało wówczas garnizon miasta w nocy 20 na 21 kwietnia.

Tymczasem polskie oddziały uchwyciły przyczółki na Idice, a 3 Brygada Strzelców Karpackich miała opanować wschodni skraj Bolonii. Dwie polskie kompanie przeszły przez rzekę Savena i osiągnęły wschodnie oraz północno-wschodnie przedmieścia Bolonii. Wieczorem 20 kwietnia do swojej brygady dotarł gen. Klemens Rudnicki, rozkazał podjęcie energicznych działań i wjazd do centrum za wycofującymi się Niemcami. Generałowi zależało na zajęciu miasta przed Amerykanami. Jako pierwsze weszły do Bolonii o godz. 6:05 rano 21 kwietnia 1945 r. pododdziały 9 Batalionu Strzelców Karpackich. Dwie godziny później do miasta wjechały amerykańskie czołgi.

dr Andrzej Olejniczak

Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej we Wrocławiu

Pliki do pobrania

[Infografiki historyczne „Bitwa o Bolonię 9-21 kwietnia 1945. Wielki triumf Polaków!” \(pdf, 5.3 MB\)](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Infografika